

Stališče MIZŠ o Direktivi o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu negativno zaradi premajhnega upoštevanja javnega interesa v izobraževanju in raziskovanju

Na ravni EU poteka velika reforma avtorskega prava že vse od septembra 2016, ko je Evropska komisija poleg drugih [zakonodajnih predlogov](#) objavila tudi [Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu](#) (v nadaljevanju: Predlog direktive). Reforma na ravni EU je velika priložnost, da se evropska in tudi slovenska zakonodaja na področju avtorskega prava prilagodita tehnološkemu napredku in novim načinom uporabe avtorskih del, ki jih omogočata digitalna tehnologija in globalna komunikacijska omrežja.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) se v skladu s svojimi pristojnostmi vsekoli zavzema za uravnotežene zakonodajne rešitve, ki bi primerno upoštevale interese v izobraževanju in raziskovanju. Kljub tem prizadevanjem je očitno, da direktiva za izobraževanje in raziskovanje ne bo prinesla dobrih rešitev, zato je MIZŠ že februarja letos v postopku sprejemanja novele Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP - H) predlagalo spremembo obstoječe izjeme za pouk v 49. členu ZASP v novo izjemo za poučevanje in znanstveno raziskovanje, zato da bi bilo področje primerneje urejeno.

V Svetu EU je po objavi Predloga direktive potekalo usklajevanje med predstavništvu držav članic glede morebitnih sprememb in dopolnitev tega predloga. Maja 2018 so države članice na Odboru stalnih predstavnikov vlad držav članic Evropske unije (COREPER) podprle kompromisni predlog Sveta EU in podelile mandat Evropskemu Svetu, da prične dialog z Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo. Junija 2018 je svoje amandmaje k predlogu Komisije podal tudi Evropski parlament (kompromisni predlog Sveta si lahko ogledate [tukaj](#), amandmaje Evropskega parlamenta pa [tukaj](#)). Od junija 2018 do konca leta 2018 je med vsemi tremi zakonodajnimi telesi (Svet EU, Parlament in Komisija) potekal t. i. dialog oz. medsebojno pogajanje o končnem besedilu Direktive. Med institucijami so ostajala odprta zlasti vprašanja členov 11 in 13. Konec leta 2018 je zaradi potrebnih sprememb v besedilu kompromisnega predloga Predsedstvo Sveta EU ponovno zaprosilo države članice za podelitev mandata za nadaljnja pogajanja z Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo. Februarja 2019 so države članice Svetu podelile ponovni mandat. Podelitvi mandata so sicer nasprotovale Nizozemska, Luksemburg, Italija, Poljska, Malta, Slovaška, Švedska in Finska. Republika Slovenije se je glasovanja vzdržala. Rezultat dialoga dne 13. 2. 2019 je končno besedilo Predloga direktive, ki pa ga bo moral potrditi še Evropski parlament. V [končnem besedilu](#) so preštevili členi, tako je sporni 11. člen postal 15. in sporni 13. člen 17.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) je zelo aktivno sodelovalo v zakonodajnem postopku, kar pomeni, da je podajalo predloge in komentarje k dokumentom, ki jih je pripravilo vsakokratno Predsedstvo Sveta EU (seznam vseh odzivov MIZŠ si lahko ogledate [tukaj](#)). V postopku medresorskega usklajevanja sta bila udeležena še Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za kulturo, usklajevanje pa je potekalo pod taktirko Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo oziroma Urada za intelektualno lastnino kot organa v sestavi. Ta ministrstva so bila udeležena tudi pri oblikovanju uradnega Stališča Vlade Republike Slovenije glede Predloga direktive, ki pa ni bilo doseženo, saj se ministrstva niso uspela uskladiti glede 13. (zdaj 17.) člena Predloga direktive (seznam vseh odzivov MIZŠ na predlog uradnega stališča Vlade RS si lahko ogledate [tukaj](#)).

MIZŠ je skladno s svojim javnim mandatom podajalo argumentirana stališča zlasti glede novih izjem pri avtorskih pravicah, ki so predvidene za tekstovno in podatkovno rudarjenje ter izobraževanje, vključilo pa se je tudi s predlogi glede t. i. razprodanih del, ki se nahajajo v zbirkah institucij za varovanje kulturne dediščine. Prav tako je MIZŠ podajalo tudi pripombe in predloge k členu 11 (zdaj 15), ki predvideva novo sorodno pravico za medijske založnike, in členu 13 (zdaj 17), ki nalaga nove

obveznosti platformam, ki gostijo uporabniške vsebine. Omenjena člena sta se v postopku avtorskopravne reforme sicer izkazala za najbolj problematična.

V nadaljevanju so pregledno podana stališča MIZŠ k posameznim določbam Predloga direktive:

- [Tekstovno in podatkovno rudarjenje \(člen 3 in 3a, zdaj 3 in 4\)](#)
- [Uporaba del v izobraževalnih dejavnostih \(člen 4, zdaj 5\)](#)
- [Dela v javni domeni \(člen 5\(1a\), zdaj člen 14\)](#)
- ["Varnostna" izjema za razprodana dela \(člen 7\(1a\), zdaj člen 8\(1a\)\)](#)
- [Nova sorodna pravica za izdajatelje medijskih publikacij \(člen 11, zdaj 15\)](#)
- [Nove obveznosti za ponudnike, ki shranjujejo in dajejo dostop do vsebin, ki jih naložijo njihovi uporabniki \(člen 13, zdaj 17\)](#)
- [Pravično nadomestilo za avtorje in izvajalce \(člen -14, člani 14 do 16 in člen 16a, zdaj člani 18, 19 do 21 in 22\)](#)
- [Splošne določbe o izjemah od avtorske pravice \(člena 6\(1\) in 17a, zdaj 7\(1\) in 25\)](#)

Tekstovno in podatkovno rudarjenje (člena 3 in 3a, zdaj 3 in 4)

Predlog direktive je v členu 3 predvidel vpeljavo nove izjeme za tekstovno in podatkovno rudarjenje (TDM), v skladu s katero bi smeli uporabniki brez dovoljenja avtorja in brez plačila posebnega nadomestila z orodji za tekstovno in podatkovno rudarjenje zbirati podatke, do katerih imajo zakonit dostop. Koristniki te izjeme naj bi bile znanstvene ustanove in ustanove za varovanje kulturne dediščine, države članice pa bi lahko uvedle tudi opsijsko izjemo, ki TDM dovoljuje tudi drugim subjektom. Predlog direktive predvideva, da bi se lahko podatki hranili le za omejen čas, ki je potreben za doseganje namena zbiranja podatkov.

- MIZŠ podpira stališče, da je pravica do branja tudi pravica do rudarjenja, zato bi se Izjema za tekstovno in podatkovno rudarjenje (TDM) morala nanašati na vse osebe v javnem in zasebnem sektorju, ki smejo izvajati TDM za vse namene. Rudarjenje po javno dostopnih podatkih je ključnega pomena za razvoj znanosti in družbe, saj omogoča neomejene možnosti za raziskovanje in inovacije ter krepi civilno iniciativo v znanosti in gospodarstvu.
- MIZŠ se zavzema za uvedbo obvezne izjeme za vse uporabnike v javnem in zasebnem sektorju, ki smejo izvajati TDM za vse namene. Skladno s tem MIZŠ podpira obvezno izjemo za raziskovalne institucije in institucije za varstvo kulturne dediščine, obenem pa se zavzema, da bi opsijska izjema iz člena 3a (zdaj 4), ki predvideva TDM tudi za vse ostale subjekte, postala obvezna.
- MIZŠ se zavzema, da bi se smeli podatki hraniti neomejen čas, kar je nujni pogoj za preverljivost znanstvenih raziskav.
- MIZŠ se zavzema, da imetniki pravic ne bi smeli imeti možnosti, da rudarjenje po zakonito dostopnih podatkih preprečijo s tehničnimi ukrepi ali splošnimi klavzulami, kot je "vse pravice pridržane".

Skupina znanstvenikov pravne, ekonomske in družboslovne stroke iz vodilnih raziskovalnih centrov po Evropi je na Evropski parlament in Svet EU naslovila [odprto pismo](#), v katerem izpostavljajo stališča, ki jih zastopa tudi MIZŠ.

Enaka stališča v svojem [odprtem pismu](#) zastopa tudi 28 organizacij, ki predstavljajo univerze, tehnološka podjetja, ponudnike telekomunikacijskih storitev, start-upe, knjižnice, znanstvene ustanove, open access založnike, nevladne organizacije in novinarje.

Pravni aspekti nove izjeme so podrobno pojasnjeni tudi v [poročilu](#) odbora JURI.

MIZŠ je februarja letos, ko je postalo očitno, da izjema za izobraževanje v Predlogu direktive ni dobra, v postopku sprejemanja novele Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP - H), predlagalo spremembo obstoječe izjeme za pouk v 49. členu ZASP v novo izjemo za poučevanje in znanstveno raziskovanje, zato da bi bilo področje primerneje urejeno.

Uporaba del v izobraževalnih dejavnostih (člen 4, zdaj 5)

Avtorske pravice v številnih primerih neuravnoteženo omejujejo uporabo vsebin v izobraževalnih praksah in učitelje postavljajo v zahteven položaj, ko se morajo spopadati z vprašanjem, ali smejo za namene izobraževanja prosto uporabiti določeno avtorsko delo ali ne. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah trenutno ne omogoča številnih sodobnih izobraževalnih metod (npr. deljenja vsebin med

učenci in učitelji po elektronski pošti, objavljanje kratkih vsebin na spletni strani šole, ustvarjanja zbirk učnega gradiva in deljenje tega gradiva na spletu itd.).

Predlog direktive v 4. (zdaj 5.) členu predvideva uvedbo izjeme, ki bi omogočala prosto uporabo avtorskih del v digitalni obliki za namen ilustracije pri poučevanju. Trenutni predlog takšno uporabo omogoča le v prostorih izobraževalnih ustanov in drugih prostorih, za katere so odgovorne te ustanove ter v varnih elektronskih omrežjih, ki jih vzpostavijo izobraževalne ustanove. Vendar pa za države članice ta izjema ni obvezna, saj je ne bi bilo potrebno uvesti, kadar bodo izobraževalnim ustanovam na voljo enostavno dostopne licence, ki bodo plačljive.

- Predlagana izjema je po oceni MIZŠ nezadostna, saj lahko predstavlja novo prakso, da bi morale šole in druge izobraževalne ustanove za uporabo avtorskih del pri pouku po novem plačevati nadomestilo avtorjem in drugim imetnikom pravic (npr. založnikom). Izjema za izobraževanje bi morala biti kar se da široka – nanašati bi se morala na vse nekomercialne izobraževalne dejavnosti učiteljev in učencev kot del učnega procesa, ki lahko poteka v vseh okoljih (digitalnih in nedigitalnih) ter v vseh oblikah (uporaba del v vseh formatih, v celoti ali deloma, v originalni, prevedeni ali predelani obliki).
- MIZŠ se zavzema, da bi bila izjema v korist tudi vsem drugim subjektom, ki izvajajo nekomercialne izobraževalne dejavnosti (knjižnice, muzeji, raziskovalne ustanove, ponudniki izobraževanja na daljavo, neprofitne organizacije, socialna podjetja itd.).
- MIZŠ nasprotuje zahtevi, da se sme dela uporabljati le znotraj varnih zaprtih omrežij izobraževalnih institucij, saj bo to obremenilo šole, ki si takih omrežij morebiti ne morejo privoščiti.

Zlasti pa se MIZŠ zavzema za uvedbo obvezne izjeme, katere učinka ne bo mogoče spodkopati z možnostjo uvedbe licenciranja. Takšne plačljive licence bodo znatno finančno obremenile javne in zasebne izobraževalne institucije ter prisilile te institucije v pogajanja s kolektivnimi organizacijami ali celo posameznimi imetniki pravic, kadar ti niso kolektivno zastopani.

[Organizacija Communia je vodila iniciativo za učinkovito izjemo za izobraževanje.](#)

[Pripravila je tudi poročilo o stanju in neprimernosti sistema licenc za namene izobraževanja po Evropi.](#)

Uradno poročilo Evropske komisije glede pravnega okvirja EU in držav članic glede avtorskih pravic in izjeme za izobraževanje si lahko preberete [tukaj](#).

[Evropski sindikalni odbora za izobraževanje \(ETUCE\) nasprotuje izjemi za izobraževanje oziroma direktivi kot celoti.](#)

Dela v javni domeni (člen 5(1a), zdaj člen 14)

MIZŠ podpira predlog Parlamenta, da se v besedilo Direktive vnese izrecna določba, da dela, ki so že v javni domeni, z reprodukcijo (npr. s fotografijo oljne slike, ki jo naredi muzej) ne postanejo ponovno predmet avtorskih pravic. S tem se varuje korpus del, ki jih smejo uporabniki prosto uporabljati, tudi pri ustvarjanju derivativnih del in se prepreči, da bi institucije (npr. muzeji), ki imajo ta dela v svojih zbirkah, ponovno "pridobili" avtorske pravice na teh delih in preprečevali oz. omejevali njihovo uporabo.

Listino organizacije Europeana, iniciative EU, ki omogoča dostop do digitaliziranih knjig, glasbe in umetniških del, o javni domeni si lahko preberete [tukaj](#).

"Varnostna" izjema za razprodana dela (člen 7(1a), zdaj člen 8(1a))

Ustanove za varstvo kulturne dediščine, kot so muzeji, arhivi in knjižnice, bi lahko preko procesov digitalizacije avtorska dela dale na voljo na spletu in s tem širši javnosti omogočile dostop do del, ki so sicer zaprta v njihovih arhivih. Vendar pa te institucije pogosto niso imetniki pravic na delih, ki jih hranijo v svojih zbirkah, in je zanje zelo zamudno in finančno obremenjujoče razčiščevati avtorske pravice, zlasti ko gre za starejša dela, ki jih imetniki pravic ne izkoriščajo več. Predlog Direktive v členih 7 do 9a (zdaj 8 do 12) vsebuje ukrepe, katerih namen je pomagati muzejem, arhivom in knjižnicam, da zagotavljajo, da dela iz svojih zbirk, ki niso komercialno dostopna, dajejo na voljo javnosti na spletu, vendar pa ti mehanizmi pogosto predvidevajo, da institucije pridobijo licence za uporabo del s strani kolektivnih organizacij.

MIZŠ podpira predlog Parlamenta, da se v primeru, kadar za določeno delo ali vrsto uporabe ni mogoče dobiti licence s strani kolektivne organizacije (ker taka KO ne obstaja ali pa ni pooblaščen za upravljanje za določene načine izkoriščanja), ustanove za varstvo kulturne dediščine lahko sklicujejo na izjemo za prosto uporabo razprodanih del in določeno delo vendarle objavijo. Brez te izjeme bodo vsa dela, za katera pravic ne bo mogoče razčistiti na individualni ali kolektivni ravni, ostala zaprta v arhivih. MIZŠ se strinja s pogoji, da se pri tem navede avtor/imetnik pravic, če je to mogoče, in da se sme delo objaviti le na nekomercialnih spletnih straneh.

Težavo je večkrat izpostavila tudi organizacija Europeana: [tukaj](#) in [tukaj](#).

Nova sorodna pravica za izdajatelje medijskih publikacij (člen 11, zdaj 15)

S Predlogom direktive se poskuša vpeljati novo, avtorski sorodno pravico za izdajatelje medijskih publikacij, s katero bi izdajatelji novic in drugih spletnih publikacij pridobili pravico do nadomestila za vsakršno rabo vsebin ali celo zgolj delov teh vsebin (npr. za objavo linka do določene novice). Plačilo nadomestil bo obremenilo novinarje, fotografe in mnoge neinstitucionalne izdajatelje novic, koristilo pa bo zlasti večjim medijskim hišam. Nove nepotrebne pravice za izdajatelje novic bodo premaknile razmerje moči v prid velikih akterjev na medijskem trgu, krnile svobodo izražanja na internetu in neodvisno novinarstvo ter spodbujale uporabo nepreverjenih virov informacij in s tem porast t. i. "fake news".

Uvedba novih pravic za založnike medijskih publikacij je neprimeren ukrep, ki ne bo rešil težav v založniški industriji. Neodvisne študije, ki so bile naročene s strani [Evropskega parlamenta](#) in [Evropske komisije](#) (več o študijah tudi [tukaj](#)), so pokazale, da založniki medijskih publikacij zaradi agregatorjev novic nimajo izgub. Obenem so bile izkušnje z vpeljavo podobnih pravic v Španiji in Nemčiji izrazito negativne in so obremenile zlasti manjše spletne ponudnike, veliki (npr. Google News) pa so se dajatvam izognili.

Z vidika knjižnic je določba problematična zlasti zato, ker tudi knjižnice na svojih spletnih straneh objavljajo kataloge oz. zbirke prispevkov iz medijskih publikacij, običajno kot povezavo z delom vsebine. S tem bi lahko bile podvržene plačilu nadomestila medijskim hišam ali odstranjevanju vsebin.

Zaradi nasprotovanja nekaterih držav članic se je v okviru Sveta EU tekom zakonodajnega postopka poskušalo uvesti alternativno opcijo, v skladu s katero izdajatelji medijskih publikacij ne bi pridobili nove pravice do nadomestila, temveč le pravno domnevo, zaradi katere jim v morebitnih sporih in drugih postopkih ne bi bilo treba dokazovati, da so avtorji nanje prenesli ustrezne pravice, ki jim

omogočajo uveljavljanje zahtevkov. Taki rešitvi je bila naklonjena večina držav članic (tudi Republika Slovenija), vendar je bil opcijski predlog kasneje opuščen in Svet EU je ponovno predlagal zgolj uvedbo nove avtorski sorodne pravice.

- MIZŠ je vseskozi nasprotovalo uvedbi nove sorodne pravice.
- Z vidika svojega javnega mandata je MIZŠ podprlo predlog Parlamenta, da se znanstvene in akademske publikacije izločijo iz obsega člena 11 (zdaj 15). Ker se na podlagi pogajanj v dialogu zdi, da bo nova pravica vendarle uvedena, se MIZŠ zavzema, da bi obveznosti iz tega člena veljale izključno za agregatorje novic in spletne iskalnike – torej subjekte, zoper katere je bil ta člen že od začetka usmerjen (npr. Google News).
- Prav tako se MIZŠ zavzema, da bi nova pravica veljala kar najkrajši čas (eno leto) in ne bi bila retroaktivna.
- MIZŠ se zavzema tudi, da bi bili linki s kratkim spremnim besedilom izločeni iz obsega člena 11 (zdaj 15) in da bi novinarji kot avtorji člankov dobili delež nadomestila, zbranega na podlagi nove pravice.

[Na probleme s členom 11 \(zdaj 15\) opozarjajo tudi združenja knjižnic po vsej Evropi.](#)

Novi sorodni pravici že od začetka nasprotujejo mnogi ugledni evropski akademiki (odprti pismi [tukaj](#) in [tukaj](#), do nove pravice pa je kritičen tudi inštitut [Max Planck](#)).

[Februarja 2019 so členu 11 \(zdaj 15\) odrekli tudi novinarji, čeprav so ga prej podpirali.](#)

Novе obveznosti za ponudnike, ki shranjujejo in dajejo dostop do vsebin, ki jih naložijo njihovi uporabniki (člen 13, zdaj 17)

Člen 13 (zdaj 17) Predloga direktive predvideva nove obveznosti za ponudnike spletnih storitev, ki omogočajo deljenje in shranjevanje uporabniških vsebin (zlasti platforme za deljenje slik in videov, pa tudi platforme, ki ponujajo dostop do literature ali računalniških programov, kot sta npr. SciHub in GitHub). Nove obveznosti spletnih platform so usmerjene zlasti v plačevanje licenčnih imetnikom pravic ali pa aktivno preprečevanje kršitve avtorskih pravic, kar je tehnično mogoče predvsem s filtriranjem vseh naloženih vsebin. Člen 13 (zdaj 17) prinaša mnoge pravne negotovosti, ki se jim bodo spletne platforme lahko izognile le s filtriranjem in blokiranjem vsebin, ki jih nalagajo uporabniki. S tem člen 13 (zdaj 17) nasprotuje že sprejeti EU zakonodaji in izpodbija doslej veljavno sodno prakso Sodišča EU, ki prepoveduje splošno filtriranje spletnih vsebin.

Generalno filtriranje vsebin lahko krši svobodo govora, ki je ena izmed temeljnih človekovih pravic, in lahko uvaja privatno cenzuro nad uporabniškimi vsebinami. Tehnologije za prepoznavanje vsebin ne omogočajo primerne pravne presoje, ali gre v določenem primeru za zakonito uporabo avtorskega dela (npr. na podlagi zakonske izjeme) ali za kršitev pravic (praktični primer izpostavlja tudi [tukaj](#)). Da bi se izognili morebitnim tožbenim zahtevkom, bodo ponudniki vsebin v dvomu vsebine raje preventivno odstranili, čeprav bi bila njihova uporaba morda zakonita.

Člen 13 (zdaj 17) bi od spletnih platform zahteval plačilo nadomestila imetnikom pravic za vsebine, ki jih naložijo uporabniki, alternativno pa vzpostavitev tehnologije, ki bi finančno obremenila zlasti manjše ponudnike in s tem negativno vplivala na konkurenco na spletnem tržišču in na diverziteti vsebin, ki se objavljajo na spletu.

Problematična je zlasti tudi redefinicija pojmov "priobčitev javnosti" in "dajanje na voljo javnosti", ki sta definirana v predhodni zakonodaji EU, konkretno v InfoSoc direktivi (Direktiva 2001/29/ES)¹ in uvedba režima, ki bi spreminjal že uveljavljene pravne institute (kot je npr. načelo "safe harbour", ki je zagotovljeno z E-Commerce direktivo (Direktiva 2000/31/ES)². Ponudniki spletnih platform naj bodo za kršitve odgovorni v primeru, da so se teh kršitev zavedali, pa jih niso preprečili. To zavedanje naj bo posledica robustnega sistema opozoril ("notice and takedown").

- MIZŠ nasprotuje določbi člena 13 (zdaj 17) in zastopa stališče, da te določbe tudi ni mogoče prilagoditi na način, da bi dosegla zastavljeni cilj (krepitev pravic avtorjev na spletu), brez da bi nedopustno in neuravnoteženo posegla v temeljne pravice uporabnikov interneta.

Z vidika svojega javnega poslanstva MIZŠ sicer podpira predlog Sveta EU, ki izključuje iz obsega člena 13 (zdaj 17) neprofitne izobraževalne in znanstvene repozitorije, ki pomagajo uresničevati zaveze slovenskih institucij iz projektov Open Access in Open Science. MIZŠ se zavzema, da bi bila vsa dejavnost teh repozitorijev izvzeta, brez dodatnih pogojev po neprofitni naravi ali da morajo ti repozitoriji za objavo del pridobiti soglasje vseh imetnikov pravic. Ta zahteva bi finančno obremenila repozitorije in časovno podaljšala obdobje, v katerem repozitorij zaradi pomanjkanja soglasja gradiva ne bi mogel objaviti. V nasprotju s tem bi repozitoriji iz držav, kjer veljajo doktrine *fair use* ipd. lahko vsebine objavili hitro in brez omejitev, kar bi postavilo evropske repozitorije v konkurenčno šibkejšo pozicijo.

Zoper člen 13 (zdaj 17) sicer že dlje časa potekajo javne iniciative: podrobnejšo argumentacijo lahko najdete [tukaj](#) in [tukaj](#).

Peticijo zoper člen 13 (zdaj 17) je podpisalo tudi 145 organizacij na področju znanosti, gospodarstva, knjižnic, izobraževanja, idr. (seznam lahko najdete [tukaj](#)).

Na negativne posledice člena 13 (zdaj 17) je opozoril tudi Urad visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice, kar lahko podrobneje preberete [tukaj](#).

Nasprotovanje členu 13 (zdaj 17) narašča na vseh straneh, saj so zadnjim predlogom člena 13 (zdaj 17) v trialogu nasprotovala tudi združenja nekaterih imetnikov pravic ([npr. v avdio-vizualnem in športnem sektorju](#), [zabavni industriji](#) in [glasbeni industriji](#)).

Pravično nadomestilo za avtorje in izvajalce (člen -14, členi 14 do 16 in člen 16a, zdaj 18, 19 do 21 in 22)

MIZŠ podpira predlog Parlamenta, da se v Direktivo vnese člen, ki avtorjem in izvajalcem zagotavlja pravični delež nadomestila pri izkoriščanju njihovih del. S tem se zagotavlja, da bi morali imetniki pravic (založniki) del nadomestil, ki bi jih zbrali (npr. tudi iz naslova člena 13 (zdaj 17)), deliti z ustvarjalci, kar bi pripomoglo k uravnoteženju razmerja med avtorji in založbami zlasti v glasbeni in AV industriji. Iz istih razlogov MIZŠ podpira tudi člene 14 do 16 (zdaj 19 do 21) in člen 16a (zdaj 22), ki zagotavlja avtorjem možnost preklica pravic, če pridobitelj pravic dela ne izkorišča.

Splošne določbe o izjemah od avtorske pravice (člena 6(1) in 17a, zdaj 7(1) in 25)

¹ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi

² Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju)

Evropski parlament predlaga določbo člena 6(1) (zdaj 7(1)), v skladu s katero bi se smelo določeno delo prosto uporabljati le pod eno samo izjemo, npr. delo, ki ga knjižnica da na voljo pod izjemo za razprodana dela, se kasneje ne sme uporabiti še na podlagi izjeme za TDM. Takšne omejitve v praksi niso izvedljive in močno omejujejo proste uporabe s strani različnih uporabnikov in za različne namene. Noben drug mednarodni akt na področju avtorskih pravic ne predvideva podobnih omejitev, proste uporabe se lahko kumulirajo glede na namen, ki ga posamezna uporaba zasleduje (izobraževanje, ohranjanje dediščine, raziskovanje, poročanje o dnevnem dogajanju, itd.). MIZŠ tej določbi nasprotuje.

MIZŠ sicer podpira predlog člena 17a (zdaj 25), da se v Direktivo izrecno doda člen, da smejo države članice obdržati ali uvesti širše izjeme, kot jih predvideva Direktiva, v vsakem primeru pa Direktiva glede izjem in omejitev, ki jih predvideva, predstavlja minimum harmonizacije, kar pomeni, da morajo države članice uvesti vsaj izjeme po Direktivi.

A1 Seznam dokumentov zakonodajnih teles EU, na katere je MIZŠ je podal svoje stališče

- Izmenjavi mnenj o ključnih vprašanjih k Predlogu Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu (document Exchange of views on key issues, datiran 10. 3. 2017, komentarji MIZŠ posredovani 8. 6. 2017),
- Revidiranemu kompromisnemu predlogu Predsedstva k členom 2 do 9 (datiran 26. 9. 2017, komentarji MIZŠ posredovani 29. 9. 2017),
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva k členom 1, 2 in 10 do 16 (datiran 30. 8. 2017, komentarji MIZŠ posredovani 12. 9. 2017),
- Konsolidiranemu kompromisnemu predlogu Predsedstva glede celotnega besedila predloga Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu (datiran 30. 10. 2017, komentarji MIZŠ posredovani 2. 11. 2017),
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva glede Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu (dokument Presidency compromise proposal (consolidated version) and state of play, 2016/0280 (datiran 13. 12. 2017, komentarji MIZŠ posredovani 15. 12. 2017),
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva glede Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu; Orientacijska razprava o členih 11 in 13 (datiran 16. 1. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 30. 1. 2018), s spremnim dopisom za URSIL,
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva glede Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu; Diskusija o členih 11 in 13 (datiran 6. 2. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 8. 2. 2018),
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva glede Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu glede členov 2 in 13 (datiran 2. 3. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 6. 3. 2018).
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva glede celotnega besedila predloga Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu (datiran 25. 3. 2017, komentarji MIZŠ posredovani 25. 3. 2017), s spremnim dopisom za URSIL,
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva glede Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu glede členov 3, 3a, 4, 11 in 13 (datiran 23. 3. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 27. 3. 2018).
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva glede Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu glede členov 3a, 11 in 13 (datiran 12. 4. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 15. 4. 2018).
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva glede Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu glede členov 4, 11 in 13 (datiran 17. 5. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 21. 5. 2018), s spremnim dopisom za URSIL;
- Primerjavi besedil predlogov Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu Evropske komisije in Evropskega parlamenta; pripombe na amandmaje EP (datiran 25. 9. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 27. 9. 2018);

- Kompromisnemu predlogu Predsedstva Sveta EU glede Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu členi 4-6, 14, 16a, 17a (datiran 12. 10. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 15. 10. 2018);
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva Sveta EU glede Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu členi 7-10 in odgovori Predsedstvu glede členov 11 in 13 (datiran 24. 10. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 25. 10. 2018);
- Kompromisni Predlog Predsedstva Sveta EU glede členov -14, 16a, 11 in 13 (13.11.2018);
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva Sveta EU glede Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu celotno besedilo (datiran 30. 11. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 4. 12. 2018);
- Presidency Flash #5 glede člena 13 (datiran 5. 12. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 6. 12. 2018)
- Kompromisnemu predlogu Predsedstva Sveta EU glede Direktive o avtorski pravici na enotnem digitalnem trgu celotno besedilo (datiran 10. 12. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 10. 12. 2018);
- Presidency Working Paper (datiran 10. 12. 2018, komentarji MIZŠ posredovani 11. 12. 2018);
- Presidency flash z dne 3.1.2019 in 4column z dne 19.12.2018 (komentarji MIZŠ posredovani 8.1.2019);
- Presidency Working Paper Article 13 + Recitals z dne 13.1.2019 (komentarji MIZŠ posredovani 14.1.2019);
- Odziv MIZŠ na Presidency Suggestions in 4column z dne 17.1.2019 (komentarji MIZŠ posredovani 18.1.2019).

A2 Seznam predlogov in stališč MIZŠ pri oblikovanju uradnega stališča Vlade RS

- Pripombe na 1. osnutek uradnega stališča Vlade RS, predlog pripravil URSIL (komentarji podani 22. 3. 2018);
- pripombe na kompromisni predlog besedila uradnega stališča RS, kot jih je predlagal MGRT (komentarji podani 27. 3. 2018);
- Obvestilo Vladi RS glede stališča MIZŠ v zvezi s predlogom URSIL za uradno stališče Vlade RS (dopis poslan 25. 4. 2018);
- Pripombe na 2. osnutek uradnega stališča Vlade RS, predlog pripravil URSIL (komentarji podani 16. 5. 2018);
- Odziv MIZŠ na osnutek uradnega stališča Vlade RS za sestanek atašejev (25. 5. 2018);
- Odziv MIZŠ na končno Kompromisno besedilo Direktive Sveta EU (podeljeni mandat COREPER) (28. 5. 2018);
- Odziv MIZŠ na Predlog uradnega stališča Vlade RS (5. 11. 2018);
- Odziv MIZŠ na Predlog uradnega stališča Vlade RS (12. 11. 2018);
- Odziv MIZŠ na Predlog uradnega stališča Vlade RS s spremnim dopisom (20.11.2018).